

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Claudia Aurora Zamfir
Director al Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa
Județul Dâmbovița

RECOMANDARE

Nr. 58 din 26 FEB 2020

privind incidentul de la Școala Gimnazială “Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa, județul Dâmbovița referitor la cazul unui elev care a fost lovit în cap cu ușa de lemn a unui dulap, în timpul unei pauze

În data de 7 februarie 2020 Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, ca urmare informațiilor apărute în presă cu privire la incidentul din data de 28.01.2020 privind cazul unui elev care a fost lovit în cap cu ușa de lemn a unui dulap, în timpul unei pauze la Școala Gimnazială “Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa, județul Dâmbovița.

Pentru clarificarea aspectelor relatate în presă Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei anchete la Școala Gimnazială “Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa, județul Dâmbovița, cu privire la posibila încălcare a prevederilor art. 22 și art. 49 din Constituția României, privind dreptul la viață, la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și a tinerilor.

Verificările au fost efectuate în data de 12 februarie 2020, de către consilierii din cadrul Biroului Teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului, iar din discuțiile și din documentele puse la dispoziție au reieșit următoarele aspecte:

În prezent Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” din Pucioasa are înscriși la cursuri 576 de elevi, din care 327 în învățământul primar și 249 în învățământul gimnazial.

Conducerea școlii a menționat că **numărul cazurilor de violență școlară a crescut în ultima perioadă de timp**. Astfel, **în anul școlar 2018-2019** la această școală au fost înregistrate **17 acte de violență** (5 – insulte grave, repetate; 6 - violență fizică ușoară; 1 – amenințări; 3 – tentativă de furt; 2 – alte tipuri de violență), iar **în semestrul I al anului școlar în curs au fost deja înregistrate 10 cazuri de violență** (4 insulte grave, repetate, 1 – amenințări, 1 – violențe fizice ușoare, 2 – violență fizică gravă, 2 – instigare la violență).

Deși în Regulamentul de organizare și funcționare al Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” Pucioasa există reglementări referitoare la comportamentul elevilor, obligațiile acestora, sancțiunile aplicabile în funcție de gravitatea faptelor în situația în care aceștia încalcă prevederile regulamentului, iar la nivelul unității de învățământ au fost derulate activități de prevenire/reducere a fenomenului violenței școlare și au fost realizate ședințe de consiliere psihoeducațională individuale și de grup au fost aplicate sancțiuni elevilor vinovați de producerea incidentelor, **numărul cazurilor de violență școlară este în creștere.**

Din discuțiile care au avut loc cu ocazia verificărilor și din documentele prezentate a reieșit faptul că **Ordinul M.E.C.T. nr. 1409/2007 cu privire la aprobarea Strategiei Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului cu privire la reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar nu este cunoscut la nivelul unității școlare,** nu există o procedură proprie privind prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar, nu există un registru special de incidente și nu se cunosc pașii de urmat în cazurile de violență și persoanele care au atribuții în gestionarea situațiilor de violență care apar la nivelul școlii.

În ceea ce privește procedura operațională aplicată în prezent în cazurile de violență, (denumită **Procedura Operațională Comportamentul și ținuta elevilor**) aceasta nu are la bază prevederile Ordinului M.E.N.C.S. nr. 1409/2007.

În privința clasei a VII-a B (la care învață elevii implicați în cele două incidente menționate în presă) conducerea școlii a precizat că această clasă are un efectiv de 23 de elevi, printre aceștia existând câțiva elevi care au un comportament provocator sau agresiv. Doamna director a subliniat faptul că în ciuda eforturilor cadrelor didactice și a acțiunilor de prevenire actelor de violență, rezultatele nu au fost cele scontate, din cauza educației precare din familie.

Dirigintele clasei a VII-a B a renunțat la această calitate, considerând că eforturile sale nu au reușit să rezolve problema violențelor la această clasă, iar consilierul școlar menționează că nu se pot obține rezultate în consilierea copiilor care manifestă comportament agresiv, întrucât **famiile acestora nu se implică în sprijinirea acțiunilor întreprinse de școală sau nu răspund solicitării de a participa la întâlniri individuale.**

Minorul este elev în clasa a VII-a B la Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Pucioasa și de la începutul anului școlar 2019-2020 a fost implicat în cele două incidente de violență apărute în presă, **în ambele cazuri fiind victimă.**

Primul incident a avut loc în data de 13 decembrie 2019, când din cauza unei suspiciuni potrivit căreia elevul ar fi relatat unui cadru didactic anumite aspecte despre un coleg de clasă ( ), iar acesta în timpul unei pauze l-ar fi lovit pe la spate cu pumnul, generându-i o stare de rău. Elevul și-a sunat bunică paternă (care se ocupă de creșterea lui) care s-a prezentat la școală în jurul orei 18,00 și a plecat cu minorul la Spitalul orășenesc Pucioasa.

Potrivit mențiunilor din Fișa CPU din 13.12.2019 elevul a fost dus la spital cu mijloace proprii de transport și a prezentat produs prin agresiune la școală („un coleg l-a lovit cu pumnul la nivelul toracelui – coloana vertebrală toracică”). Reprezentanții spitalului au informat Poliția Pucioasa cu privire la acest caz. Nu a necesitat internare.

În urma incidentului la nivelul școlii **nu au fost dispuse niciun fel de măsuri** deoarece s-a apreciat că incidentul nu a avut urmări asupra sănătății/integrității fizice, la

nivelul școlii nefiind depusă nicio reclamație scrisă din partea familiei elevului

Elevul _____ (agresor în acest caz) este un elev cu certificat CES (cerințe educaționale speciale) și a avut mai multe abateri disciplinare.

Al doilea incident a avut loc în data de 28 ianuarie 2020, în jurul orei 17,00, în pauză, în sala de curs a clasei a VII-a B, între elevii _____ (agresor) care l-a lovit în cap cu o ușă din lemn (cu dimensiuni de aproximativ 20/30 cm.) de la un dulap aflat în clasa respectivă, pe elevul _____ (victimă). Ușa era ruptă de mai mult timp și nu fusese reparată.

Incidentul a pornit de la faptul că elevul _____ a împins banca elevului _____ motiv pentru care agresorul _____ a aruncat cu ușa de lemn după elevul _____, acesta fiind lovit în cap și provocându-i-se o rană care a sângerat. Doamna director, aflându-se pe hol la momentul incidentului, a intervenit prompt și a acordat primul ajutor elevului _____

Directorul școlii în urma discuțiilor cu dirigintele clasei a decis să anunțe familiile celor doi elevi, dar a ezitat să apeleze serviciul 112 considerând ca este mai bine să decidă bunică acestuia care fusese deja anunțată despre incident.

Potrivit mențiunilor din Fișa CPU din 28.01.2020 elevul _____ a fost transportat la Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, prezentând _____ cu plagă care a fost încopciată. Nu a necesitat internare.

Minorul a fost însoțit de tatăl său și au fost informați de către reprezentanții spitalului în vederea obținerii unui certificat medico-legal.

Totodată, reprezentanții Spitalului Județean Târgoviște au informat Poliția Pucioasa cu privire la acest caz.

Cu privire la aceste incidente, conducerea Școlii Gimnaziale "Mihai Viteazul" Pucioasa a informat Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița și a fost sancționat elevul _____ autor a faptelor de agresiune școlară din data de 28.01.2020.

De asemenea, pentru elevii din clasele de gimnaziu au fost organizate acțiuni de conștientizare a consecințelor faptelor de violență în mediul școlar.

La nivelul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița și la Ministerul Educației și Cercetării se efectuează verificări cu privire la acest caz, urmând ca la finalizarea acestora să informeze instituția Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Ploiești.

Cu privire la cele două incidente (din 13 decembrie 2019 și 28 ianuarie 2020) Poliția orașului Pucioasa efectuează cercetări penale sub aspectul săvârșirii infracțiunii de loviri sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. (1) din Codul penal, dosarele fiind în lucru sub supravegherea Parchetului de pe lângă Judecătoria Pucioasa.

Din analiza cadrului legal în materie, reținem următoarele:

Potrivit **art. 49 alin. (1) din Constituția României** „Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor”. Conform dispozițiilor **art. 89 din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **“copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în**

care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.”;

Potrivit **art. 52 alin. (4) din Legea nr. 272/2004** „*Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a semnaliza serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri*”.

Art. 40 alin. (6) din Ordinul M.E.N.C.S. nr. 5079/31.08.2016 privind Regulamentul-Cadru din 2016 de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar prevede că „*Personalul din învățământul preuniversitar are obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților școlare și extracurriculare/extrășcolare*”;

În completarea celor de mai sus, amintim și prevederile **art. I pct 1 din Legea 221/2019 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011**, care interzice *comportamentele care constau în violența psihologică - bullying, în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării și ale punctului 6¹ din Anexa la Legea nr. 1/2001 Legii educației naționale nr. 1/2011, modificată și completată prin Legea 221/2019, care definește noțiunea de violență psihologică – bullying, precum și Ordinul M.E.C.T nr. 1409/2007* cu privire la aprobarea Strategiei Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului referitor la reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitare.

Totodată, evidențiem dispozițiile:

- **anexei 1** referitoare la modelul contractului educațional **din Ordinul M.E.N.C.S. nr. 5079/31.08.2016** privind aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, care stipulează că **Beneficiarul direct are obligația de a nu provoca/instiga/participa la acte de violență în unitatea de învățământ și în proximitatea acesteia;**

- **art. 15 lit. j) și art. 16 din Ordinul M.E.N.C.S. nr. 4742/10.08.2016** pentru aprobarea Statutului Elevului din care reiese că **elevilor le este interzis să provoace, să instige și să participe la acte de violență în unitatea de învățământ și în afara ei**, în caz contrar urmând să fie sancționați în funcție de gravitatea acestora conform prevederilor statutului.

- **art. 80 alin. (3) din Regulamentul - cadru din 31 august 2016** de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5079/2016, actualizat prin Ordinul Ministerului Educației Naționale nr. 3027/2018 care dispune în sensul că „**Fiecare unitate de învățământ își elaborează proceduri, privind funcționarea comisiilor în funcție de nevoile proprii**”.

- **art. 2 din Ordinul nr. 600/2018 al Secretariatului General al Guvernului** prin care a fost aprobat Codul controlului intern managerial al entităților publice, conform căruia **Conducătorul fiecărei entități publice dispune, măsuri necesare pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial.**

- **Ordinul nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016 (ordin comun emis de Ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, Ministrul sănătății și Ministrul educației naționale și cercetării științifice)** privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale special, care stabilește că **unitatea de învățământ la care este înscris elevul cu dizabilități și/sau CES, în**

calitate de furnizor de servicii educaționale are posibilitatea să întocmească un raport individual de monitorizare pe care să îl transmită responsabilului de caz (conform art. 75 alin. (2) din Ordinul nr. 1985/2016 rapoartele individuale de monitorizare se pot întocmi ori de câte ori se constată dificultăți în implementarea planului).

precum și

- art. 76 alin. (5) din ordinul mai sus menționat, care prevede *obligativitatea ca părinții/reprezentantul legal să anunțe responsabilul de caz servicii psihoeducaționale cu privire la orice problemă, criză, schimbare care poate conduce la schimbarea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat*. Totodată, ordinul prevede că **responsabilul de caz apelează la sprijinul managerului de caz în situația în care întâmpină dificultăți în implementarea planului, pe care nu le poate soluționa** (art. 76 alin. (8) din Ordinul nr. 1985/2016).

Față de constatate și având în vedere gravitatea incidentului din data de 28 ianuarie 2020 în care au fost implicați elevii Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” Pucioasa, precum și față de faptul că fenomenul violenței școlare a crescut în ultima perioadă de timp deși la nivelul unității de învățământ au fost efectuate numeroase acțiuni de prevenire și combatere a actelor de violență școlară;

În temeiul art. 59 din Constituția României, coroborat cu dispozițiile art. 15 alin. (2), art. 16 și ale art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta

RECOMANDARE

Directorul Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, va dispune măsurile legale pentru:

a) reanalizarea Planului educațional individual și a Planului de abilitare/reabilitare întocmit pentru elevul cu cerințe educaționale speciale în raport de schimbările intervenite în comportamentul minorului și față de lipsa de colaborare a familiei pentru interesul superior al copilului, precum și **efectuarea procedurilor și demersurilor specifice în vederea modificării acestora, dacă este cazul;**

b) informarea scrisă a părinților/reprezentanților legali ai minorilor implicați în cazuri de violență școlară (atât ca agresori, cât și ca victime sau chiar martori la acte de violență, dacă este cazul) **cu privire la acordarea gratuită a serviciilor de consiliere psihoeducațională, cu acordul scris prealabil al părinților/reprezentanților legali și acordarea acestor servicii de către specialistul C.J.R.A.E Dâmbovița, inclusiv în cazul de violență din data de 28 ianuarie 2020;**

c) elaborarea unei proceduri operaționale specifice privind monitorizarea și combaterea violenței în mediul școlar, în care să fie descriși pașii ce trebuie urmați,

definirea termenului de violență, stabilite responsabilitățile și răspunderile în derularea activității de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, precum și **prelucrarea și difuzarea procedurii elaborate în rândul elevilor/cadrelor didactice/părinți;**

d) informarea Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița precum și a Serviciului Public de Asistență Socială de la nivelul autorității locale sau, după caz, a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, **în toate cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului.**

e) intensificarea colaborării dintre cadrele didactice, părinți și consilierul școlar sau specialiștii C.J.R.A.E. Dâmbovița, reprezentanții serviciilor de asistență socială de la nivelul orașului Pucioasa și reprezentanții D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, **atât în cazurile de violență școlară în care sunt implicați elevii cu CES, dar în cazurile în care părinții nu se implică în rezolvarea problemele comportamentale ale minorilor.**

f) intensificarea derulării unor activități cu teme având caracter educativ-preventiv referitoare la consecințele săvârșirii actelor de violență, prin implicarea tuturor factorilor (elevi, cadre didactice, părinți, colaborare cu autorități/instituții) în vederea creșterii gradului de conștientizare în rândul elevilor a consecințelor grave a actelor de violență;

2. În procesul de prevenire și combatere a fenomenului de violență școlară la nivelul Școlii Gimnaziale Mihai Viteazul din Pucioasa se vor avea în vedere și dispozițiile Legii nr. 221/2019 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 privind violența psihologică/bullying, precum și Normele metodologice de aplicare ale acestei legi (după intrarea lor în vigoare).

3. Aspectele referitoare la rezultatul verificărilor și măsurile dispuse de Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița atât cu privire la incidentul din 28 ianuarie 2020 de la Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Pucioasa, cât și pentru prevenirea unor cazuri similare la școlile din județul Dâmbovița **vor rămâne în monitorizarea Biroului Teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului, iar după primirea tuturor informațiilor și documentelor urmează a se aprecia asupra măsurilor care se vor impune .**

4. Directorul Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa va informa, în termen de 30 zile, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploiești (cu sediul în municipiul Ploiești, B-dul Republicii, nr. 2-4, intrarea H, et. I, cam. 155, județul Prahova, tel./fax 0244593227, e-mail avpprahova@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la toate măsurile dispuse, anexând copii ale documentelor care susțin adresa de însușire.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, februarie 2020